

[Ellen Strange Petersen.]

1943. Fra august 1945 til juli 1949, altså i 4 år, var hun ansat ved Århus Akademi med fuldt timetal og dimitterede til studentereksamen. Efter en fødsel afbrød hun sit arbejde for at blive hjemme hos barnet i dets første år. Hun fik endnu et barn og blev hjemme i alt i ca. 4 år, inden hun i 1953 delvis genoptog arbejdet. Siden august 1954 har hun været knyttet til et gymnasium i Århus og har i disse år haft fuldt timetal.

I fjor fik hun meddelt fast ansættelse som adjunkt med tjenstealder fra 1. august 1956. Man har således ved beregningen af tjenstealderen overhovedet ikke taget hensyn til de 4 års anciennitet, hun havde, før hun tog sin børneorlov. Henvendelse både i undervisningsministeriet og i finansministeriet har godtgjort, at der ikke foreligger en fejltagelse, men at man har fulgt gældende praksis, selv om der ikke er givet en forklaring på, hvorledes tjenstealderen er beregnet til at gælde netop fra 1956. Resultatet er blevet, at der ikke er tillagt fruén pensionsret, eftersom hun var fyldt 40 år før dette tidspunkt.

Det er muligt, at det er hensynet til pensionsforpligtelsen, der har gjort anciennitetsudregningen så sparsom, og jeg forstår meget vel, at man er tilbageholdende med at give pensionsret til tjenstemænd, der er over de 40, også selv om de tidligere har betalt til pensionskasse. Men jeg mener, det er forkert, hvis dette hensyn indvirker på lønningsancienniteten. Denne adjunkt, der vittigerlig har mange års arbejds erfaring bag sig, lønnes nu på lige fod med sine yngste kolleger, og det er dette forhold, jeg vil bede den højtærede finansminister se på — og måske også den højtærede undervisningsminister — ikke blot for denne adjunkts skyld, men først og fremmest af hensyn til de talrige kvindelige tjenstemænd, der i kortere eller længere perioder tager orlov for at passe deres børn.

Jeg mener, at der er to vægtige grunde til, at sådanne kvinder ikke bør straffes økonomisk. Det at passe egne børn og spare samfundet for udgifter til vuggestuer og børnehaver kan dog ikke regnes for et sådant minus, at man af den grund skal miste anciennitet for det arbejde, der er udført før børnenes ankomst. Og den anden grund

er mangelen på arbejdskraft, der jo er særlig udtalt inden for gymnasieskolen. Det må være i samfundets interesse, at de kvinder, der har en lang og dyr — også for samfundet dyr — uddannelse, kommer til at bruge den, når deres tilstedeværelse i hjemmet ikke længere er så påkrævet. Den hårde sambeskatning kan holde mangen en gift kvinde borte fra arbejdsmarkedet. En lønningspraksis som den her nævnte vil yderligere kunne afskrække nogle fra at tage arbejde.

Ifølge tjenstemandsloven beregnes anciennitet efter ansættelse, der ligger umiddelbart forud for den faste ansættelse, men jeg går ud fra, at der dispenseres fra denne bestemmelse, f. eks. når det er en længere militærtjeneste, der afbryder ansættelsen. Og jeg mener, at det vil være rimeligt og retfærdigt at skabe en ordning for mødre, der tager orlov for børnenes skyld, så de ikke stilles ringere. Selv om det skulle være overflødig, vil jeg for en sikkerheds skyld fremhæve, at ancienniteten naturligvis ikke ønskes beregnet af den tid, de er borte fra arbejdet, men udelukkende for de år, de har været i det, uanset om det skulle være med en afbrydelse på fem år eller mere.

Peter Kristensen (Ålborg): Jeg er ikke i tvivl om, at den højtærede undervisningsminister fuldt ud er klar over, at spørgsmålet om kvalificerede lærerkræfter rundt om på folkeskolerne er et meget stort og alvorligt spørgsmål, og jeg er fuldt ud klar over, at ministeren følger tingenes udvikling på dette område med den mest levende interesse.

Så vidt jeg har forstået, har det såkaldte lærerbehovsudvalg været af den opfattelse, at behovet i løbet af så og så mange år ville være dækket ind med kvalificerede lærere. Det er selvfølgelig ikke vanskeligt at regne ud, at der i de kommende år dimitteres et bestemt antal lærere fra vore seminarier, og da man også kan regne ud, at et bestemt antal lærere vil gå af på grund af alder eller eventuel sygdom, har man ganske naturligt fundet frem til, at lærermangelen vil kunne afhjælpes over en bestemt årrække. Nu er jeg imidlertid ikke sikker på, at lærerbehovsudvalgets prognose i så henseende svarer til virkeligheden. Det er muligt, at man har taget hensyn til den alt for store klassekvotient, der i dag findes